

Konferans Değerlendirme: The Migration Conference 2018 Lizbon

Pınar Yazgan^Y
Ali Tilbe[±]

Göç, geçmişte olduğu gibi günümüzde de önemi giderek artan ve sorunsala dönüşen bir olgu olarak dünya gündemindeki yerini korumaktadır. Bu gündem içinde TMC konferans dizisinin önemi kolaylıkla anlaşılacaktır. Her yıl yeni bir ülke ve yeni bir üniversitede düzenlenen göç konferansı, dünya göç çalışmalarını yönlendirici ve göç alan yazınına varsıllaştırıcı bir işlev üstlenmektedir. Aynı zamanda dünyanın dört bir yanından araştırmacılar için bir okul görevi de görmektedir.

İlki 2012'de ve ikincisi 2014'de Londra Regent's Üniversitesinde düzenlenen TMC (The Migration Conference-Göç Konferansı) dizisi, üçüncüsü 2015 yılında Prag Charles Üniversitesinde, dördüncüsü 2016'da Viyana Üniversitesinde, beşincisi 2017 yılında Atina Harokopio Üniversitesi'nde ve altıncısı Lizbon Üniversitesinde düzenlenmiş ve geleneksel bir boyut kazanmıştır. 6. Konferans, TMC2018, bu sene Lizbon'da 26-28 Haziran 2018 tarihleri arasında Portekiz'in en önemli üniversitelerinden birisi olan Universidade de Lisboa'da çok geniş ve alanda disiplinlerarası bir katılımı gerçekleşti. Giderek büyüyen bir ilgiyle karşılaşan, küresel kapsamda göç konusunda en büyük bilimsel buluşma haline gelen TMC 2018, Avustralya'dan Kanada'ya, Çin'den Meksika'ya, Şili'den Rusya'ya ve Güney Afrika'dan Finlandiya'ya kadar 75 ayrı ülkeden 600'ün üzerinde araştırmacının katılımıyla gerçekleşti. Lizbon'da, eş zamanlı olarak göçmen karşıtlığının ve beşeri hareketliliğin arttığı günümüzde ayrımcılık, yabancı düşmanlığı, göçmen karşıtlığı gibi konuların; sınıf, toplumsal cinsiyet vb. alanlarla kesişimselliğinde araştırmacılar, çok çeşitli konularda çeşitli teorik ve yöntemsel yaklaşımlarla analizlerini sundular. Akademik sunumların yanında çok sayıda medya ve siyasetçinin katılımı ve çeşitli fotoğraf sergileri ve video gösterimleriyle zengin bir program ortaya çıktı.

Genellikle davetli konuşmacılar ve katılımcıların sözlü sunumları, posterler, yuvarlak masa tartışmaları, resim sergileri ve atölyelerden oluşan çeşitli izleksel alanlardan yaklaşık 150 paralel oturum ve 500 dolayında sunumun yer aldığı

^Y Doç. Dr. Pınar Yazgan, Sakarya Üniversitesi, Sosyoloji Bölümü, Sakarya, Türkiye. E-posta: pyazgan@gmail.com.

[±] Prof. Dr. Ali Tilbe, Namık Kemal Üniversitesi, Fransız Dili ve Edebiyatı Bölümü, Tekirdağ, Türkiye. E-posta: alitilbe@gmail.com.

konferans dizinin altıncısı olan ve Prof. Ibrahim Sirkeci (Regent's University London) başkanlığında, Prof João Peixoto (Universidade de Lisboa), Prof Maria Lucinda Fonseca (Universidade de Lisboa), Prof Dr Gudrun Biffl (Danube University Krems), Prof Philip L Martin (University of California Davis) ve Prof. Jeffrey Cohen (Ohio State University)'ın yürütme kurulunda yer aldığı son derece varıl bir içerik ve özenle hazırlanan konferans, 26 Haziran sabahı saat 09.00'da davetli seçkin akademisyenlerin açılış oturumuyla harika bir ortamda başladı. Açılış konuşmacılarından **Joaquin Arango**, karşılaştırmalı bir perspektifle göç yönetimlerini ayrıntılı bir analizle ele aldı. Bir antropolog olan diğer açılış konuşmacısı **Ruba Salih**, 'Hannah Ardent'i Orta Doğuda Okumak' (Reading Hannah Ardent in the Middle East) isimli sunumunda göçmen ve mültecilerin göç deneyimi içerisinde gündelik hayatı içeren analizleri bizimle paylaştı.

Konferans, göç, göçmen nüfusu, kopuntu (fr. diaspora) göçerler, göçmenler ve sığınmacılar, insan hareketliliği, insanbilim, nüfusbilim, toplumbilim, coğrafya, işletme, yönetim, sağlık bilimleri, siyaset bilimi, uluslararası ilişkiler, medya ve iletişim, görsel sanatlar göçerler, mülteciler, ekonomik etkiler, iktisat, çalışma, istihdam, bütünleşme, güvensizlik, azınlıklar, mekânsal örüntüler, kültür, sanat, edebiyat, dilbilim, hukuk ve siyaset bilimi, göçmenleri kabul eden geniş toplum üzerindeki etkilerine odaklanan çok çeşitli tematik paralel oturumlardan oluştu.

Panellerin odak alanlarından bir tanesi coğrafyalardı. Coğrafya, göç ve hareketlilik, mekan örüntüleri, yeni göç destinasyonları ve çeşitlendirilebilecek birçok alanla ülkeler ve bölgeler odağında tartışılmıştır. Medya başlı başına, gerçekliğin farklı katmanlarda inşa edildiği bir üretim (ve yeniden üretim) alanıdır. Medya ve göç ilişkisi çeşitli panellerde ırkçılık, yabancı düşmanlığı ve diğer birçok farklı çerçevede tartışılmıştır. Sanat, insan toplumlarının resimden edebiyata yaşam ve içsel dünyalarını yansıttığı bir kurgusalıktır. Göç ve göçmenlik deneyimi melezliği, çeşitliliği ve sentezi üretir. Göçmenliğe ve sanata dair pek çok alan konferansta duygu ve düşüncelerimize hitap etti.

Uluslararası göç kompleks ve ekonominin, sosyo-kültürel ve güvenlik boyutuyla da ilişkili çok katmanlıdır. Göç, küresel ve yerel ekonomik örüntüleri yansıtan bir olgu olmasıyla teorik anlamda makrodan mikroya çok çeşitli alanları kapsar (Cohen ve Sirkeci, 2011). Göçmen ve mültecilerin para gönderme davranışından girişimciliğe pek çok alan genç ve deneyimli araştırmacılar tarafından tartışıldı. Göçmenlerin dövizini gönderme davranışı üzerine çalışmalar da göçmen perspektifinden mikro ve makro düzey etkenlere kadar tartışıldı.

Suriye krizinin gündemde ki yeri canlılığını korurken, mültecilik ve sığınmacılık üzerine panellerde özellikle Suriye krizi, Suriyeli ve Afgan mülteciler, mülteci kampları, mültecilik tanımı olmak üzere pek çok tartışma gerçekleşmiştir (Yazgan ve dig., 2015; Sirkeci, 2017). Sunumlarda vaka araştırmaları ön plana çıkarken insan hakları ve hukuk konuları ile göç politikalarına insani bir bakış açısı getirmesi açısından özellikle de içinde

yaşadığımız şu günlerde büyük önem taşımaktadır. Göç politikaları negatif bir temsille daha çok mülteci ve düzensiz göçü hedef almaktadır. Kalifiye göç ve eğitim konuları göç politikalarının seçiciliği beşeri sermaye boyutlarıyla konferansta teorik ve ampirik araştırmalarla farklı boyutlarda tartışıldı.

Medya söylemin ardaalanlarının ırkçılık ve ayrımcılık konularında göçmenlik konusu çerçevesinde ele alındığı temel alanlardandır (Yazgan ve Eroğlu-Utku, 2017). Konferansta politik ve medya gündemde geniş biçimde yer alan kimlik, etnisite, islamafobia, toplumsal cinsiyet, LGBTI göçmenler de kavramsal, kuramsal ve çeşitli bağlamlarda tartışıldı. Paneller de özellikle cinsiyet, cinsiyetli, cinsiyetçi söylemler, ev işçileri, kimlikler, etnisiteler, azınlıklar, dini kimlikler, cemaatler gibi geniş çapta ufuk açıcı, genç akademisyenlere alan açıcı nitelikte konular ele alınmıştır.

Türk Göçü olarak başlayan Göç Konferansında yine Türk diasporası, Türkiye'deki Suriyeliler, Avrupa'daki Türkler gibi birçok konuda hem İngilizce hem de Türkçe oturumlarda tartışıldı. Paneller ve oturumlara ek olarak poster sunumların da katkısı hem görsel hem de akademik boyutta önemliydi. Pek çok açıdan göç kültürü çeşitli vaka çalışmasında da dikkat çekti (Sirkeci ve diğ., 2012).

Göç konferans küresel bir ilgi ile uluslararası hukuk ve insani perspektifleriyle politika üreticilerine de seslendi. Ver bir anlamda insanı temele alan perspektiflerle, mültecilik ve göçmenlikle iç içe girmiş pek çok farklı dezavantajı tartışma konusu olarak günceme getirmesiyle bir miston edinmiştir. Genç akademisyenleri alanda yer edinmiş tecrübeli akademisyenlerle buluşturması açısından bir ekole dönüşmektedir.

TMC 2018'de lisansüstü ve doktora öğrencilerini ve genç akademisyenleri özendirmek ve desteklemek için *Migration Letters* dergisinin ortak editörleri olan Jeffrey H. Cohen ve İbrahim Sirkeci ile doktora öğrencisi Serli Nişanyan Göç Araştırmaları konusunda özgün bir atölye düzenlediler.

Son derece dostane ve samimi bir ortamda gerçekleşen ve her yeni yılda yükselen bir ilgiyle küresel bir katılımcı topluluğuna ulaşan konferansın en önemli niteliklerinden birisi de, uzmanlar, genç araştırmacılar, öğrenciler, göç politikası düzenleyici ve uygulayıcılarından oluşan katılımcıların birbirleriyle tanışmasına ve yeni göç çalışma ağları oluşmasına katkıda bulunmasıdır.

Uluslararası hakemli bir bilgi şöleni olan ve dünyadaki göç araştırma ve incelemelerine odaklan göç konferansı, bilimlararası ve karşılaştırmalı çalışmaları desteklemekte, karma ve bilimsel eleştirel yaklaşımlarla göç ile ilgili zorluklara ve ona yönelik çözümlere odaklanmaktadır. Dünyanın değişik ülkelerindeki önemli üniversitelerle işbirliği içinde çeşitli dergi ve derleme kitaplarda yayına dönüştürülen zengin bir literatür de ortaya çıkmaktadır. Özellikle *Göç Dergisi* (gocdergisi.com), *Remittances Review* (tplondon.com/rem/), *Border Crossing* (tplondon.com/bordercrossing), ve *Migration Letters* (migrationletters.com) dergileri seçilmiş makalelerin yayınlanmak üzere gönderilebileceği hakemli uluslararası dergiler olarak öne çıkmaktadır.

TMC konferans serisi aynı zamanda keyifli ve dostane bir akademik değişim ortamı sağlamakta ve sosyal etkinliklere elverişli mekanlarda gerçekleşmektedir. TMC2018 de 28 Haziran akşamı saat 08.00'da Lisbon'un ünlü tarihsel lokantalarından birisi olan Casa de Alentejo'ya düzenlenen ödül töreni sonrasındaki gala yemeği ile sona erdi.

TMC 2019 için 18-20 Haziran tarihlerinde sizleri İtalya'nın Bari kentine insan hareketliliğinin nedenlerinin, sonuçlarının ve göç sürecinin her yönünün çok çeşitli perspektiflerden tartışılacağı 7. konferansa bekliyoruz. TMC2019'da davetli anahtar konuşmacılar arasında Dr Fiona B. **Adamson** (SOAS, University of London, UK), Professor Karsten **Paerregaard** (Gothenburg University, Sweden), Dr Ferruccio **Pastore** (FIERI – Forum of International and European Research on Immigration, Italy) ve Professor Martin **Ruhs** (European University Institute, Florence, Italy) yer alacak. Konferans bildiri çağrıları ve gönderi sistemi için www.migrationconference.net adresinden ve sosyal medya hesaplarından; twitter da [@migrationevent](https://twitter.com/migrationevent) ve fb.me/migrationconference adreslerinden takip edebilirsiniz.

Kaynakça

- Cohen, J. H., & Sirkeci, I. (2011). *Cultures of migration: The global nature of contemporary mobility*. University of Texas Press.
- Sirkeci, I., Cohen, J. H., & Yazgan, P. (2012). Turkish culture of migration: Flows between Turkey and Germany, socio-economic development and conflict. *Migration Letters*, 9(1), 33-46.
- Sirkeci, I. (2017). Turkey's refugees, Syrians and refugees from Turkey: a country of insecurity. *Migration Letters*, 14(1), 127-144.
- Yazgan, P., Utku, D. E., & Sirkeci, I. (2015). Syrian crisis and migration. *Migration Letters*, 12(3), 181-192.
- Yazgan, P., & Utku, D. E. (2017). News discourse and ideology: critical analysis of Copenhagen gang wars' online news. *Migration Letters*, 14(1), 145-160.